

УДК 336.14.01(477)

Кригульська Т.Б.¹, Ткаченко В.В.²

¹ канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

² студ. гр. МТУ-217 ЗНТУ

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

Гроші відіграють важливу роль як в економіці в цілому, так і житті окремої людини. У них закладені функції обміну, міри вартості, засобу платежу, нагромадження капіталу та міжнародних розрахунків, які реалізуються у сфері господарських відносин. Гроші надають величезні можливості для саморозвитку окремих особистостей. Заради них люди отримують освіту, щодня розвиваються і працюють.

Останнім часом людство все більше стає залежним від електроніки. Найбільш капіталізовані компанії світу займаються продажем інтернет-продуктів або інструментів для цієї діяльності. На цій хвилі все більший інтерес у суспільстві виявляється до електронних грошей. Україна також не залишилася осторонь цих процесів.

Важливою перевагою електронної валюти над готівкою є її нульова собівартість та нематеріальність. Наприклад, у 2016 році Національний банк України витратив 1,3 млн грн на друк грошей. Наразі номінальна собівартість копійок є до 50 разів нижчою від їх реальної вартості. Електронна валюта повністю вирішує цю проблему своєю безкоштовною емісією.

Також електронна валюта має ідеальну збереженість, тобто не здатна до пошкодження чи знищення. Вона завжди буде залишатися в єдиному працюючому стані. З цього випливає ще одна перевага, а саме, точний контроль грошової маси в обігу. Це дуже важливий показник, що дозволяє регулювати попит і пропозицію грошей в економіці держави в повному обсязі, запобігаючи різним кризовим станам і створюючи ідеальний баланс в грошовому обігу.

Одним із основних плюсів електронних грошей є їх прозорість. Це найвизначніший спосіб боротьби з корупцією і хабарництвом. Її впровадження є обов'язковим у нашій країні, яка наразі займає 120 позицію у рейтингу корумпованих країн від за версією компанії Transparency International. Гроші, спрямовані державою з бюджету, зможуть цілеспрямовано доходити до компаній виконавців державного замовлення. Населення зможе в он-лайн режимі з мінімальною затримкою спостерігати за рухом грошей по

контрольних точках. Через це влада стає прозорою і потім по ланцюжку є можливість спостерігати за діями компаній виконавцями.

Компанії в обов'язковому порядку повинні зареєструвати план дії на сайті та активно оновлювати його виконання від початку виконання робіт. Кожний спостерігач зможе задати відкрите питання і отримати відкриту відповідь. Таким чином з'являється прямий та прозорий зв'язок громадян з державою.

Не менш важливим кроком для прозорості політичної системи держави має бути введення заробітної плати для політиків та державних службовців у електронній валюті, що може забезпечити чіткий контроль державного бюджету завдяки його електронному формату.

Емісією цієї валюти у кожній країні має займатися Центральний національний банк, зокрема в Україні-НБУ. Безпеку спроможна забезпечити прозорість системи та єдиний реєстр громадян, які можуть користуватися цією валютою. Валютний курс має дорівнювати готівковій валюті. Зняття можливе з будь якого банку України з нульовою комісією.

Кожному державному службовцю повинен надаватися автономний носій, який має бути зареєстровано в електронній системі за паспортом. Електронним носієм можуть бути спеціальні картки, що мають вбудований NFC-чип. Також є можливість користуватися своїми грошима за допомогою інтернету, як приклад,-через смартфон або комп'ютер.

Електронні гроші також мають свої недоліки. Один із них-це необхідність завжди мати при собі носій, який забезпечує доступ до електронних грошей. Без нього людина ніяк не зможе застосувати свої кошти. Водночас, це-додаткові витрати задля постійного контролю з боку держави за безпекою. Безпеку здатна забезпечити висока заробітна плата гарних спеціалістів. Також додаткові витрати створює дорожнеча високоякісного обладнання, необхідного для дієвого контролю та управління потоками коштів.

Таким чином, електронна гривня має стати важливим кроком на шляху до довіри населення і економічного зростання нашої країни. Але впровадити електронні гроші в Україні, на наш погляд, буде важко, насамперед, через бюрократизм системи управління державою. Деякі політики, можливо, будуть також впливати на відкладання цієї реформи на далекі перспективи. Запроваджувати електронну валюту для всіх соціальних груп та прошарків населення країни-це дуже важкий і ризикований реформаторський крок. Наразі українське суспільство і наша економіка, вочевидь, не здатні до таких різких змін.